

ÅRSRAPPORT 2015

Palliative nettverk i Oslo

Nettverk av ressursykepleiere
innen palliasjon og kreftomsorg

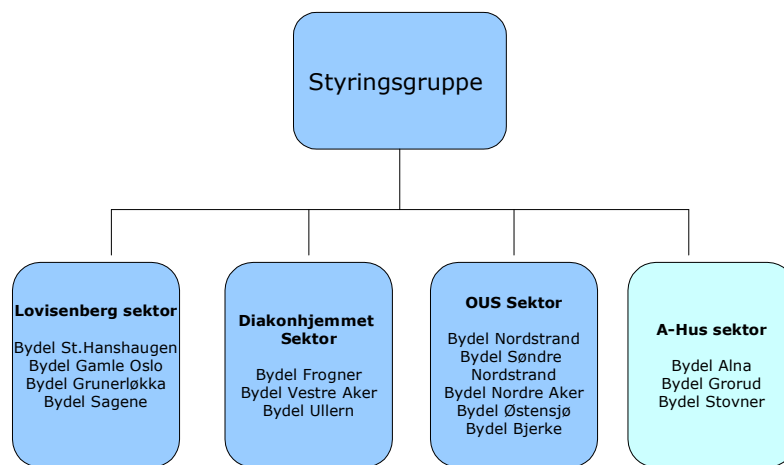

Lovisenberg, Diakonhjemmet og OUS sektor

Historisk forankring

I 2001 tok Kompetansesenter for lindrende behandling (KSLB), Ullevål universitetssykehus i samarbeid med Kreftforeningen, initiativ til opprettelse av et sykepleiernettverk i Oslo med fokus på alvorlig syke og døende.

Høsten 2007/2008 ble Oslo-nettverket delt i fire lokale nettverk; Diakonhjemmet, Lovisenberg, Ullevål og Aker sektor mellom bydeler/kommuner tilhørende Aker og A-hus. I perioden 2010/2011 ble Aker slått sammen med Ullevål til Palliativt nettverk OUS, samt at de bydeler som tilhører A-hus sektor ble innlemmet i deres nettverk.

Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen gir føringer for organisering av nettverk av ressurspsykepleiere innen palliasjon og kreftomsorg: " *Det bør være en ressurspsykepleier i hver kommune/sone, i hvert sykehjem og på hver sykehusavdeling (ev. post) som behandler kreftpasienter. Nettverket er sentralt for å ivareta kontinuiteten i pleie- og omsorgstilbudet til kreftpasientene og for å spre kompetanse om palliasjon i hele foretaksområdet*". Videre sier det at " *det palliative senteret skal i samarbeid med regionalt palliativt senter ha ansvaret for kompetansenettverket av ressurspsykepleiere i sitt foretaksområde*" og " *nettverket bør forankres i forpliktende samarbeidsavtaler mellom kommuner og helseforetak og ev. andre involverte parter*".

<http://www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/palliasjon/organisering/kompetansenettverk>

Den 28. 08. 2013 ble det inngått en avtale mellom Oslo kommune og sykehusene i Oslo som regulerer nettverket av ressurspsykepleiere innen palliasjon og kreftomsorg. Avtalen ble vedtatt i Samarbeidsutvalget og ligger som en underavtale til Tjenesteavtale 1-koordinerte tjenester.

Det betyr at nettverket av ressurspsykepleiere er forankret på høyeste nivå og at partene har forpliktet seg til å etablere funksjonen ressurspsykepleier i hver bydel, sykehjem og sykehus som har pasienter med behov for palliativ behandling. Videre har de forpliktet seg til å bidra til at ressurspsykepleieren inngår i palliativt nettverk, tilby introduksjonskurs til nye ressurspsykepleiere og sikre ressurspsykepleier tid til å utøve funksjonen.

Mandat og oppgaver

Nettverket skal arbeide for å bygge opp og spre kompetanse i palliasjon og kreftomsorg, samt å bedre samhandling mellom sykehus og bydeler for at pasientene og deres pårørende skal oppleve best mulig trygghet og ivaretagelse.

Nettverket ledes av en styringsgruppe. Den består av representanter fra de ulike nettverkene, Fransiskushjelpen, Hospice Lovisenberg, Kreftforeningen, Kompetansesenter for lindrende behandling (KSLB), Sykehjemsetaten samt leder for Ahus-nettverket og en fra en av deres bydeler i Oslo. Styringsgruppen har det overordnede ansvaret for de palliative nettverkene mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten i Oslo. Hvert av sykehusene har ansvar for nettverket i sitt lokalsykehusområde.

Nettverket arbeider etter anbefalinger fra:

- [Avtale som regulerer nettverk av ressurspsykepleiere innen palliasjon og kreftomsorg – underavtale til Tjenesteavtale 1- koordinerte tjenester.](#)
- [Sosial- og helsedirektoratet: Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen](#)
- [Helse- og omsorgsdepartementet: Meld.St. 29 \(2012-2013\) – Morgendagens omsorg](#)
- [Helse- og omsorgsdepartementet: Omsorg 2020](#)
- [Helse- og omsorgsdepartementet: Meld.St. 26 \(2014-2015\)Fremtidens primærhelsetjeneste - Nærhet og helhet](#)
- [Helse- og omsorgsdepartementet: Sammen – mot kreft. Nasjonal Kreftstrategi 2013-17](#)
- [Lov om spesialisthelsetjeneste m.m §2-1e](#)
- [Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m §6-2 nr 2,5,6](#)

Styringsgruppens oppgaver

- Sørge for forankring og at det fungerer i forhold til funksjonsbeskrivelse
- Bidra til å utarbeide gode rutiner for samhandling mellom sykehus og kommunehelsetjenesten
- Utarbeide og revidere felles dokumenter og arbeidsverktøy
- Arrangere felles fagdag for Oslo-nettverket en gang i året
- Arrangere introduksjonskurs til nye ressurspsykepleiere
- Samordne temaene de ulike nettverkene jobber med
- Helsepolitisk påvirkningsarbeid

Sektornettverkets oppgaver

- Arrangere lokale samlinger for nettverket 12 timer i året jmf. kompetanseplan

- Velge et eller flere tema som er definert som problemområde
- Nettverket melder inn sin aktivitet til styringsgruppen for å sikre at ikke flere jobber med samme sak.
- Videreformidle aktuelle nyheter til nettverket
- Arbeidet presenteres og deles med de andre palliative nettverkene på en felles fagdag en gang i året.

Oppgaver for ressurspersonen

Utøver sin funksjon i henhold til funksjonsbeskrivelse som bla. innebærer;

- Fungere som en ressursperson for pasienter og deres pårørende
- Planlegge arbeidet med nærmeste leder
- Veiledning og rådgivning av kollegaer
- Holde kollegaer oppdatert om nyheter og referere fra fagdager
- Skal arbeide for å implementere rutiner for samarbeid og samhandling
- Møte på nettverksdager og felles fagdager

Styringsgruppe 2015

Styringsgruppen har hatt fire møter.

Hovedsakene i møtene har vært:

- Bruk av lindrende plasser på sykehjem
- Felles fagdag november 2015 (se eget punkt i årsrapport)
- Oppfølging lokale nettverk
- Revisjon av guide for nettverksmøter
- Samtaler rundt kreftkoordinatorrollen/behov for koordinator for alvorlig syke

Sammensetning pr. desember 2015

Leder: Anne Kristine Dalene, Palliativt team, Kreftsenteret Ullevål

Nestleder: Anne Røe, bydel Vestre Aker

Ellen Bjerkeset, Kompetansesenter for lindrende behandling, Ullevål

Vibeche Fahsing, Kreftforeningen

Shaun Reid, Fransiskushjelpen (ny 2015, erstattet Bodil Inderhaug)

Joran Slaaen, Hospice Lovisenberg (erstattes i 2016 av Rigmor Lindal)

Kathrine Brenne, palliativt team A-hus

Sølvi Karlstad, Sykehjemsetaten (Ny 2015)

Marthe Hafstad Augdahl, Utviklingscenter for hjemmetjenester i Oslo, Bydel Bjerke (sluttet desember 2015, erstattes i 2016)

Lars Holtet, Palliativt team, Diakonhjemmet

Liv F. Sætre, Lindrende team, Hospice Lovisenberg

Lisbeth Klemetsen, bydel Nordstrand

Lill Kristin Skog, bydel Gamle Oslo

Grethe Sprone satt i styringsgruppen fra bydel Alna frem til høsten 2015, men byttet da stilling og gikk ut av styringsgruppen. Ny bydel-repr. fra Ahus sektor vil komme på plass i 2016.

Nettverkens aktiviteter 2015

OUS sektor – Leder Anne Kristine Dalene, palliativt team Radiumhospitalet.

Antall møter: 2 fagdager á 6 timer

Antall medlemmer: 92

Tema:

- Delir, behandling, diagnostisering og sykepleie
- Kreftsår
- Sorg og sorgstøtte- tilbud
- Ernæring og palliasjon
- Pasientinvolvering i beslutningsprosesser
- Terminale katastrofer
- Nettverksmøter
- Kroppsbilde, selvbilde og seksualitet ved alvorlig sykdom
- Samhandling
- Innspill fra ressursykepleiere fra ulike arbeidssteder

Antall deltakere på møtene: April 2015: 25 November 2015: 37

Oppgaver som videreføres: Arrangere fagdager for kompetanseheving/møtepunkt. Bidra til å binde sammen 1. og 2. linje så pasientene og pårørende opplever kontinuitet og sammenheng. Implementering av vedtatt avtale og funksjonsbeskrivelse. Jobbe for at ressursykepleierne opplever eierskap og tilhørighet.

Innlegg på fagdagen: Presentasjon av det palliative tilbudet i OUS sektor.

Satsningsområde 2016: Videreføre lokale samhandlinger på sykehusene. Videre fokus på kompetanse, samhandling og implementering av avtalen.

LOVISENBERG SEKTOR – Leder Liv Fuglum Sætre, Livshjelpesenteret, Lovisenberg Diakonale Sykehus

Antall møter: 6

Antall medlemmer: 30

Hovedtema vår 2015:

- Samarbeidsrutiner på tvers av ulike behandlingsnivåer, hvordan kan vi best mulig ivareta den palliative pasient? Hvordan sikre god oppfølging av pasienter som «faller mellom to stoler» (For eksempel. Rusproblematikk, uten fast bopel) Innlegg ved sosionom Ragnhild Askheim
- Utfordringer i forhold til palliative pasienter med ikke etnisk norsk bakgrunn» ved Tor Arne Henningsen, Fransiskushjelpen
- Barn som pårørende ved Bente Westad og Britt Carlsen

Antall deltakere på møtene: 12-15 personer

Oppgaver som videreføres: Fortsette arbeidet med å implementere funksjonsbeskrivelse

Innlegg på fagdagen: Presentasjon av nettverket

Satsningsområde 2015: Slutføre utarbeidelse av mal for plan for palliativ oppfølging av spesielt utsatte pasientgrupper

Arbeide videre med å motivere og tilrettelegge for at flere av de palliative ressurspersonene i nettverket skal delta mer aktivt, få mer fokus på rollen og få økt kompetanse innen palliasjon.

Antall møter: 4

Antall medlemmer: ca 15

Antall deltakere på møtene: 12-16

Oppgaver som videreføres:

Implementering av funksjonsbeskrivelsen.

Innlegg på fagdagen:

Presentasjon av Palliativt team ved Diakonhjemmet Sykehus, det palliative nettverket og eksempler på hvordan vi samhandler og informasjon om CVK, VAP og CADD-pumpe – undervisningspakker.

Satsningsområde 2016:

Implementering av funksjonsbeskrivelsen.

Få til et tettere samarbeide med ressurspsykepleiere (palliasjon) fra ulike sykehjem i Diakonhjemmets sektor. Få de aktivt med inn i det Palliative Nettverket.

TEMA PÅ FAGDAGER/MØTER:

Avdelingssykepleier Sigrun Myhre fra Hospice Lovisenberg:

Tema:

Presentasjon av 5 undervisningsfilmer for helsepersonell:

-*Det gode stedet, med sykepleierne Nina Fjeldheim og Bente Westad.*

-*Munnstell, med sykepleier Tone Sundal.*

-*Samtale med pårørende til alvorlig syke og døende pasienter, med sykepleierne Bente Westad og Randi Holmsen.*

-*Samtale med den alvorlige syke og døende pasienten med sykepleierne Bente Westad og Randi Holmsen.*

-*Smertelindring i livets siste fase, med sykepleier Tone Sundal.*

Onkologisk sykepleier Åse Marit Tveiten:

Tema: *Oppfølgingssamtale av etterlatte etter forventet død. En studie av egen sykepleiepraksis.*

Kreftkoordinator Oddfrid Nesse i bydel Frogner:

Tema: *Erferinger med å bruke sjekklister: Tips fra kreftkoordinator*

Kreftsykepleier Lars Holtet:

Tema: *Betydningen av Palliativt team, for eldre.*

FAGDAG 10.11.15

Antall deltakere: 136 (160 påmeldte)

Temaer:

- Nettverksarbeid; informasjon fra de lokale nettverkene, ved de lokale lederne.
- «*Modig og sårbar – den kuleste skalla dama i byen*» Øyunn Granerud, generalsekretær i Fransiskushjelpen.
- Kreftforeningen; Informasjon om aktuelle tilbud.

- «*I wish we had spoken earlier*» *Advance Care Planning*, Eva Gravdal, lege ved OUS og leder av Norsk Forening for Palliativ Medisin.

Overordna mål: (M)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Styrke tilbudet til palliative pasienter i Oslo 2. Fremme grunnleggende og avansert kompetanse i palliasjon og kreftomsorg i Oslo 3. Styrke samhandlingen mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten
Hovedsatsningsområder (H)	<ol style="list-style-type: none"> 4. Være pådriver for videre rekruttering og implementering av underavtale og funksjonsbeskrivelse (A, B) 5. Videreutvikle kompetanse og eierskap i de lokale nettverkene 6. Endre organiseringen av styringsgruppen i samsvar med anbefalinger i Nasjonalt Handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i Kreftomsorg.

- Kulturelt innslag, danser Julie Moviken
- Aktuell informasjon fra Hospice Lovisenberg, Fransiskushjelpen og Sykehjemsetaten
- Presentasjon av revidert utgave av «Guide for nettverksmøter»
- *Sykepleierutfordringer knyttet til behandlingsintensitet i livets slutfase*, Marianne Dahl, spesialsykepleier Hospice Lovisenberg

Fagdagen ble sponset med midler fra M. Elisabeth Bundis Stiftelse for kreftsyke.

Overordnete mål og hovedsatsninger for styringsgruppa i 2016.

Overordna mål: (M)	<ol style="list-style-type: none"> 7. Styrke tilbudet til palliative pasienter i Oslo 8. Fremme grunnleggende og avansert kompetanse i palliasjon og kreftomsorg i Oslo 9. Styrke samhandlingen mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten
Hovedsatsningsområder (H)	<ol style="list-style-type: none"> 10. Være pådriver for videre rekruttering og implementering av underavtale og funksjonsbeskrivelse (A, B) 11. Videreutvikle kompetanse og eierskap i de lokale nettverkene 12. Endre organiseringen av styringsgruppen i samsvar med anbefalinger i Nasjonalt Handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i Kreftomsorg.